

Sygn. akt VII U 863/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Marcin Graczyk
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016r. w Warszawie

sprawy M. B. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę (z warunków szczególnych)

na skutek odwołania M. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 27 kwietnia 2016r., znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 863/16

UZASADNIENIE

M. B. (1) wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. Inspektorat w W. z dnia 27 kwietnia 2016 r., znak: (...), odmawiającej mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący zaskarżył przedmiotową decyzję w całości i wniósł o jej zmianę oraz o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków M. B. (2) i A. Ś., a ponadto wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentów potwierdzających wykonywanie pracy w szczególnych warunkach.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał okresy w których wykonywał pracę w szczególnych warunkach (odwołanie, k.2-3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 czerwca 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia wymaganych warunków, bowiem nie udowodnił załączonymi dokumentami wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Równocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że w okresie od 29 kwietnia 1977 r. do 31 maja 1989 r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w W., jednak na podstawie przedłożonych dokumentów nie można stwierdzić jednoznacznie, że praca wówczas wykonywana przez odwołującego miała wyłącznie charakter wynikający z zapisów zawartych w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Ponadto organ rentowy podniósł, że załączone do odwołania świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 29 kwietnia 2016 r. z Przedsiębiorstwa (...) pozostaje bez wpływu na decyzję organu rentowego, ponieważ pracodawca nie wskazał czy praca w warunkach szczególnych w okresie od 1 czerwca 1989 r. do 9 lipca 1992 r. była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nadto ze świadectwa pracy z 9 lipca 1992 r. z (...) wynika, że ubezpieczony w spornym okresie wykonywał pracę jako kierownik mechanik (odpowiedź na odwołanie, k.9 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. B. (1), urodzony w dniu (...), w dniu 18 kwietnia 2016 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o wcześniejszą emeryturę z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Do powyższego wniosku ubezpieczony dołączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych (wniosek o emeryturę, k.1-6 a.r.).

Organ rentowy po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego ustalił, że ubezpieczony nie spełnia wymogu dotyczącego stażu pracy w warunkach szczególnych (tj. 15 lat pracy w warunkach szczególnych), gdyż na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił wymaganego okresu takiej pracy. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że łączny staż pracy odwołującego – okresów składkowych i nieskładkowych wynosi 26 lat, 4 miesiące i 14 dni

Z tych też względów organ rentowy decyzją z dnia 27 kwietnia 2016 r., znak :(...) odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury (decyzja z dnia 27 kwietnia 2016 r., znak: (...), k.8 a.r.).

Ubezpieczony M. B. (1) od niekorzystnej dla niego decyzji organu złożył odwołanie do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, inicjując niniejsze postępowanie sądowe, w toku którego ustalono, że:

M. B. (1) w okresie od dnia 29 kwietnia 1977 r. do dnia 31 maj 1989 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych.

Ubezpieczony jeździł samochodami ciężarowymi marki J. i S.. J. miał 18 ton, natomiast S. 12 ton.

Do obowiązków odwołującego należało dowożenie materiałów, m.in. związków chemicznych np. B., soda i inne do produkcji szkła, do Huty (...) w W.. Towar był ładowany przez ludzi na wózkach widłowych. Odwołujący jeździł po całej Polsce, a pracę wykonywał ciągle i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w godzinach nadliczbowych.

Odwołujący w razie usterki samochodu, samodzielnie dokonywał drobnych napraw.

W okresie od dnia 1 czerwca 1989 r. do 9 lipca 1992 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w K. na stanowisku kierowca – mechanik.

Ubezpieczony jeździł autobusami oraz samochodami ciężarowymi powyżej 3.5 t.

Odwołujący jeździł samochodem ciężarowym marki J., który miał około 12 ton.

Do obowiązków ubezpieczonego należało przewożenie materiałów budowlanych, np. cementu, cegieł, pustaków i tarcicy, a także materiałów produkcyjnych i tekstylnych.

Odwołujący przewoził towary każdego dnia w pełnym wymiarze czasu pracy. Towary te rozwoził po Polsce, ale też zagranicę.

Brał udział w ładowaniu i rozładowaniu samochodów. Wyroby były pakowane w pojedynczych pakunkach, ale też w większych kartonach. Kartony ważyły ok.25 kg, natomiast worki z nimi do dzianiny ważyły do 30 kg.

Odwołujący wykonywał bieżące naprawy samochodów, ponieważ znalazł się na mechanice.

Autobusem natomiast ubezpieczony dowoził pracowników ze stacji kolejowej K. do zakładu pracy (...), a po zakończonym dniu pracy, pracownicy byli odwiezieni z powrotem na stację (dokumentacja potwierdzająca okresy zatrudnienia odwołującego, zeznania świadków : M. B. (2), k.35-36 a.s., A. Ś., k36-37 a.s.,J. Ł., k.59-60, A. P., k.66-67 a.s., oraz zeznania odwołującego, k.67-68a.s).

W toku postępowania sądowego, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego BHP, celem ustalenia której pozycji z wykazu stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r., odpowiada praca wykonywana przed odwołującego w latach 1977-1989 w (...) oraz w latach 1989-1992 w (...) (postanowienie z dnia 19 października 2016 r., k.68 a.s.).

W opinii z dnia 28 października 2016 r, biegły sądowy z zakresu bhp M. M. stwierdziła, iż zatrudnienie odwołującego, na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego, w latach 1977 – 1989 spełnia wymogi poz. 2 działu VII wykazu A –prace kierowców ciężarowych, o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3.5 tony specjalizowanych, specjalistycznych pojazdów członowych i ciągników samochodowych, balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Ponadto zatrudnienie odwołującego, w powyższym okresie czasu, jest zgodne z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Nadto zatrudnienie odwołującego w Przedsiębiorstwie (...) nie spełnia wymogów § 2 ww. rozporządzenia (opinia, k.72-80 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 21 listopada 2016 r. organ rentowy przedstawił wyliczenie okresów pracy w warunkach szczególnych, uwzględnione przez biegłego sądowego, które wyniosły 12 lat, 1 miesiąc i 2 dni (pismo procesowe, k.89 a.s.).

Na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 r. odwołujący oświadczył, iż nie zgadza się z opinią biegłego sądowego z zakresu bhp, ponieważ w jego ocenie pracował cały czas w warunkach szczególnych (e-protokół, k.100 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych i osobowych odwołującego, a także na podstawie wiarygodnych zeznań odwołującego M. B. (1) oraz świadków: M. B. (2), k.35-36 a.s., A. Ś., k36-37 a.s.,J. Ł., k.59-60, A. P., k.66-67 a.s.

Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd oparł się także na wskazanej powyżej opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy M. M. z dnia 28 października 2016 r., Odnosząc się do okresów zatrudnienia odwołującego

w Przedsiębiorstwie (...)

w W. oraz w (...) Przedsiębiorstwie (...) z siedzibą w K., Sąd wziął pod uwagę fakt, iż opinia ta uwzględnia i odnosi się do rzeczywistego charakteru pracy odwołującego w spornych okresach czasu i wykonywanych przez niego obowiązków, co biegły szczegółowo omówił. W tym zakresie Sąd uznał przedmiotową opinię

za przekonującą, rzeczową i merytorycznie uzasadnioną, a także zgodną z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym z zeznaniami świadków i odwołującego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. B. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. Inspektorat w W. z dnia 27 kwietnia 2016 r., znak: (...) bezzasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015, poz. 748 z późn. zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet;
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa – według stanu na dzień 1 stycznia 1999 r.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ww. ustawa jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), które w § 4 wskazuje, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A (stanowiącym załącznik do rozporządzenia) nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ponadto, zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia - okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 rozporządzenia).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i ugruntowanym orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że M. B. (1) ukończył wymagany wiek 60 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, jak również udowodnił wymaganą ilość okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat, według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r.

Przedmiotem sporu pozostawało natomiast ustalenie, czy odwołujący posiada na dzień 01 stycznia 1999 r. 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie zaliczył mu bowiem do okresów pracy w warunkach szczególnych

okresów zatrudnienia od dnia 29 kwietnia 1977 r. do 31 maja 1989 r. w Przedsiębiorstwie (...) w W. oraz w okresie od dnia 1 czerwca 1989 r. do 9 lipca 1992 r. w (...) Przedsiębiorstwo (...).

W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie M. B. (1) nie spełnił warunków uprawniających do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury. Organ rentowy słusznie zakwestionował ww. okresy pracy z uwagi na fakt, iż na podstawie przedłożonych przez odwołującego dokumentów nie można stwierdzić jednoznacznie, że pracę którą wykonywał, można zaliczyć do pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, zgodnej z rodzajem prac, wykazem, działem i pozycją załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W tym względzie wskazać należy, że decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji jednego z wykazów, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 01 czerwca 2010 r. w sprawie II UK 21/10). A zatem przeanalizowania wymagało to, czy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności dokumenty zawarte w aktach rentowych oraz zeznania świadków jak i samego odwołującego dają podstawy do stwierdzenia, że w spornych okresach zatrudnienia wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach, o których mowa w wykazie A lub B, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Okoliczność ta została potwierdzona zeznaniami świadków, którzy w swoich zeznaniach stwierdzili, że odwołujący oprócz kierowania samochodami ciężarowymi, wykonywał również inne czynności, m.in. brał udział przy ładowaniu i rozładowaniu samochodów, ale także dokonywał ich napraw. Odwołujący nie zaprzeczył zeznaniom świadków i nie sprostował tych zeznań, ani bezpośrednio po zeznaniach, ani w zeznaniach własnych, składanych w dniu 19 października 2016 r.

Również biegły sądowy z zakresu bhp wskazał, że zatrudnienie odwołującego w Przedsiębiorstwie (...) nie spełnia wymogów § 2 ww. rozporządzenia. Ponadto biegła wskazała, iż jak wynika z zeznań świadków oraz świadectwa pracy, odwołujący wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego, która jest kwalifikowana jako praca wykonywana w warunkach szczególnych jednocześnie z pracami, które nie są pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach. Nie wykonywał więc pracy w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wobec powyższych ustaleń biegłego, Sąd Okręgowy przyjął za udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych, okres zatrudnienia od dnia 29 kwietnia 1977 r. do dnia 31 maja 1989 r., w wymiarze 12 lat, 1 miesiąca i 2 dni, natomiast nie uznał okresu pracy od dnia 1 czerwca 1989 r. do dnia 9 lipca 1992 r. jako wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W świetle tak poczynionych ustaleń, Sąd Okręgowy wywiódł, że zaskarżona decyzja organu rentowego była trafna i z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji orzeczenia.